

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a Mgr. Jaroslavy Křivánkové ve věci

žalobkyně: **H. K.**, nar. X, st. přísl. X
bytem X
*zastoupena Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.
se sídlem Poděbradská 5, 190 00 Praha 9*

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě na ochranu před nečinností správního orgánu, která je spatřována v tom, že žalovaný nevyznačil žalobkyni prodloužení dočasné ochrany v podobě vízového štítku do jejího cestovního pasu a neprovedl s tím související registraci,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Žalobkyně se domáhá ochrany před nečinností žalovaného. Tu spatřuje v tom, že jí nebylo vyznačeno prodloužení dočasné ochrany podle zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace (dále též jen: „*lex Ukrajina*“) v podobě vízového štítku do jejího

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

cestovního pasu, resp. v neprovedení s tím související registrace. Proto žalobkyně navrhla, aby soud žalovanému uložil jednak umožnit provedení její registrace k žádosti o prodloužení dočasné ochrany, jednak jí vyznačit do cestovního dokladu oprávnění k pobytu na území ČR za účelem dočasné ochrany.

Obsah žaloby

2. V úvodu žaloby žalobkyně zrekapitulovala, že jí bylo dne 11. 4. 2022 uděleno oprávnění k pobytu na území za účelem dočasné ochrany, které jí bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 1. 12. 2022, č. j. OAM-13395-7/ZR-2022, odejmuto. Proti tomuto rozhodnutí žalobkyně podala ke Krajskému soudu v Plzni žalobu, o níž bylo rozsudkem ze dne 6. 6. 2023, č. j. 57 A 4/2023-116, rozhodnuto tak, že se napadené rozhodnutí zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení. Žalobkyně se dne 26. 7. 2023 obrátila na žalovaného a požádala jej o vyznačení dočasné ochrany do svého cestovního dokladu a rovněž podala žádost o prominutí zmeškání úkonu spojenou s žádostí o prodloužení dočasné ochrany. Žalovaný dne 2. 8. 2023 doručil zástupci žalobkyně přípis, z něhož se podávalo, že nemá v úmyslu v zahájeném řízení pokračovat ani vyhovět žalobkyni v jejích žádostech.
3. Podle § 7 odst. 3 lex Ukrajina, platí, že k prodloužení dočasné ochrany je cizinec povinen provést registraci prostřednictvím elektronického formuláře, který je zveřejněn na internetových stránkách žalovaného. K jinému postupu se nepřihlíží. Registrace je dokončena zasláním potvrzení o registraci na adresu elektronické pošty, kterou cizinec uvede v registračním formuláři. Toto potvrzení obsahuje termín a pracoviště, na které se má cizinec dostavit pro prodloužení dočasné ochrany. Podle § 7 odst. 1 lex Ukrajina platí, že k prodloužení dočasné ochrany se musí cizinec registrovat do 31. 3. 2023.
4. V případě žalobkyně ale nebylo objektivně možné registraci provést, neboť ke dni 31. 3. 2023 nebyla držitelkou dočasné ochrany. Tuto skutečnost žalovaný zcela přehlíží, přestože Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 6. 6. 2023, č. j. 57 A 4/2023-116, jednoznačně vyslovil, že žalovaný pochybil při odnímání dočasné ochrany žalobkyni.
5. Žalobkyně podala ke Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců návrh na opatření proti nečinnosti, neboť měla za to, že postup žalovaného je v rozporu se zákonem. O návrhu bylo Komisí rozhodnuto usnesením ze dne 11. 9. 2023, č. j. MV-14913-3/SO-2023, tak, že se mu nevyhovuje. Ani tento procesní prostředek tedy nevedl k nápravě stavu projednávané věci, žalobkyně tak nevidí jinou možnost, než se domáhat ochrany svých práv soudní cestou.

Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že žalobkyni byla původně udělena dočasná ochrana s platností do 31. 3. 2023, vízový štítek byl žalobkyni vyznačen mimo cestovní doklad na hraniční průvodku, neboť žalobkyně nepředložila cestovní doklad, ale pouze občanský průkaz. Žalovaný ale dočasnou ochranu žalobkyni udělit neměl, neboť žalobkyně byla držitelkou platného polského dlouhodobého víza, a tudíž ji nebylo možné považovat za osobu pobývající na území Ukrajiny ve smyslu článku 2 odstavce 1 písmene a) prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

dočasná ochrana, což žalovaný nevěděl. Pokud by byla žalovanému tato informace známa, dočasnou ochranu by žalobkyni neudělil.

7. Poté, co žalovaný tuto skutečnost zjistil, zahájil s žalobkyní řízení o odnětí dočasné ochrany. Proti rozhodnutí o odnětí dočasné ochrany ze dne 1. 12. 2022, č. j. OAM-13395-7/ZR-2022 podala žalobkyně žalobu ke Krajskému soudu v Plzni, o níž bylo rozhodnuto rozsudkem ze dne 6. 6. 2023, č. j. 57 A 4/2023-116, tak, že Krajský soud v Plzni rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný proti tomuto rozsudku podal kasační stížnost, o níž NSS rozhodl rozsudkem ze dne 30. 11. 2023, č. j. 7 Azs 196/2023-22, jímž zrušil rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 6. 6. 2023, č. j. 57 A 4/2023-116. V současnosti tedy znovu „obživlo“ rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 12. 2022, č. j. OAM-19395-7/ZR-2022, jímž žalovaný odňal žalobkyni její oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany.
8. Žalobkyně se dne 26. 7. 2023 dostavila na pracoviště žalovaného a předložila mu žádost o zmeškání úkonu spojenou s žádostí o prodloužení dočasné ochrany a dále také žádost o vyznačení vízového štítku prodloužené dočasné ochrany. Na žádosti žalovaný reagoval souhrnně dne 1. 8. 2023, když žalobkyni sdělil, že jejím žádostem nelze vyhovět, a svůj postup odůvodnil. Lze pouze zopakovat to, co již žalovaný sdělil žalobkyni ve svém přípisu ze dne 1. 8. 2023.
9. Žalovaný popsal postup při prodlužování dočasné ochrany. Z něj je zřejmé, že o prodloužení dočasné ochrany se nevede žádné řízení, k prodloužení dočasné ochrany dochází ze zákona na základě dvou kroků učiněných držitelem dočasné ochrany – elektronické registrace a dostavení se na pracoviště žalovaného za účelem vyznačení štítku prodloužené ochrany. Žalovaný o ničem nerozhoduje, pouze vyznačí do cestovního dokladu nebo mimo něj vízový štítek. Tento postup tedy není postupem, ve kterém by žalovaný rozhodoval o právech a povinnostech osob nebo autoritativně konstatoval, zda taková práva či povinnosti osoba má nebo nemá. Nejde tedy o správní řízení a nelze v něm uplatňovat procesní instituty podle části druhé zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále též jen: „*správní řád*“), včetně institutu navracení v předešlý stav.
10. Lhůta stanovená § 7b lex Ukrajina pro provedení elektronické registrace k prodloužení dočasné ochrany, je lhůta hmotněprávní, která je lhůtou propadnou a její zmeškání má za následek zánik práva. Konec takovéto lhůty tedy nelze nikterak vracet, tím méně postupem podle § 41 odst. 1 správního řádu.
11. Žalobkyni je třeba dát za pravdu, že se nemohla v období do 31. 3. 2023 registrovat k prodloužení dočasné ochrany elektronicky, neboť k jejímu prodloužení se mohl registrovat pouze ten, kdo byl držitelem dočasné ochrany, a to žalobkyně v té době skutečně nebyla. Žalovaný podotkl, že žádnému z cizinců, který se nestihl registrovat k prodloužení dočasné ochrany nebo se z nejrůznějších důvodů nedostavil na pracoviště žalovaného pro vízový štítek prodloužené dočasné ochrany, zákon nebrání v tom, aby znovu podal žádost o udělení dočasné ochrany a dočasnou ochranu tak znovu získal.
12. Žalovaný ve věci rozhodně není nečinný. Jestliže žalobkyně po žalovaném žádá něco, co mu zákon nedovoluje učinit, tak se nemůže divit, že její žádosti o vyznačení štítku prodloužené dočasné ochrany nemůže vyhovět.

Posouzení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

13. Soud ve věci rozhodl bez jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ani žalovaný nijak nezareagovali na výzvu soudu, zda s rozhodnutím ve věci bez jednání souhlasí. Proto se v souladu s citovaným ustanovením s. ř. s. má za to, že s rozhodnutím věci bez jednání souhlasí.
14. Podle § 79 odst. 1 s. ř. s. platí: „*Ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.*“
15. Dle § 81 odst. 1 s. ř. s.: „*Soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí.*“
16. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně se dne 26. 7. 2023 dostavila na pracoviště žalovaného v Karlových Varech, kde mínila podat žádost o vyznačení dočasné ochrany do cestovního dokladu, žádost o prominutí zmeškání úkonu spojené se žádostí o prodloužení dočasné ochrany. Ze sdělení žalovaného ze dne 1. 8. 2023, č. j. MV-21248-18/OAM-2023, pak plyne, že se žalobkyně daného dne domáhala přímo vyznačení prodloužení dočasné ochrany do cestovního dokladu, což jí bylo odmítnuto proto, že držitelkou dočasné ochrany již není. Žalobkyně tedy své žádosti zanechala na podatelně karlovarského pracoviště žalovaného. Obě žádosti jsou rovněž založeny ve správním spise; jejich obsah však na tomto místě není nutno rekapitulovat.
17. Konkrétně se ve sdělení žalovaného ze dne 1. 8. 2023, č. j. MV-21248-17/OAM-2023, nazvaného: „*I. Žádost o prominutí zmeškání úkonu spojená s žádostí o prodloužení dočasné ochrany – sdělení důvodů, pro které žádosti nelze vyhovět. II. Žádost o vyznačení dočasné ochrany do cestovního dokladu – sdělení důvodů, pro které žádosti nelze vyhovět.*“ konstatuje, že se žalobkyně na pracoviště žalovaného v Karlových Varech dne 26. 7. 2023 dostavila se žádostí o prominutí zmeškání lhůty k podání žádosti o prodloužení dočasné ochrany včetně této žádosti s tím, že lhůtu k tomuto úkonu stanovenou dle § 7b odst. 1 lex Ukrajina (do 31. 3. 2023) nestihla z překážky na své vůli nezávislé spočívající v tom, že rozhodnutím žalovaného ze dne 1. 12. 2022, č. j. OAM-19395-7/ZR-2022, jí bylo odňato oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, neboť zamlčela skutečnosti podstatné pro spolehlivé zjištění skutkového stavu věci; konkrétně se jednalo mj. o to, že žalobkyně byla držitelkou víza vydaného v Polsku. Uvedené rozhodnutí bylo však k její žalobě zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 6. 6. 2023, č. j. 57 A 4/2023-116, který byl její zástupkyni doručen dne 21. 7. 2023. Žalovaný však žalobkyni v citované písemnosti sdělil, že její žádosti nelze vyhovět, neboť ustanovení správního řádu upravující navrácení v předešlý stav (§ 41) se na úkon podle § 7b odst. 3 lex Ukrajina nevztahuje, neboť § 7b odst. 1 lex Ukrajina stanoví pro provedení registrace hmotněprávní lhůtu. Navíc se o prodloužení dočasné ochrany vůbec nevede žádné správní řízení, k jejímu prodloužení dochází přímo ze zákona, a to právě postupem upraveným v § 7b lex Ukrajina. Nedojde-li k registraci k prodloužení dočasné ochrany do 31. 3. 2023, není dočasná ochrana prodloužena a oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany zanikne, což plyne z § 7b odst. 1 lex Ukrajina. V případě zmeškání lhůty tedy nelze postupovat podle § 41 správního řádu. Současně ani nebylo možno vyhovět žádosti o prodloužení dočasné ochrany, a to právě proto, že se o ně nežádá, neboť k prodloužení dočasné ochrany dochází automaticky v návaznosti na elektronickou registraci a následným vyznačením štítku víza k pobytu nad 90 dnů, kterým se oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany osvědčuje. To tedy

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

znamená, že k části žádosti žalobkyně ze dne 26. 7. 2023, v níž se žalobkyně domáhala prodloužení dočasné ochrany, resp. oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, nemohl žalovaný podle § 7b odst. 3 lex Ukrajina přihlížet. Jde-li pak o žádost žalobkyně o vyznačení dočasné ochrany do cestovního dokladu, i tento svůj požadavek opřela žalobkyně o rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 6. 6. 2023, č. j. 57 A 4/2023-116, jímž bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 12. 2022, č. j. OAM-19395-7/ZR-2022, o odnětí oprávnění žalobkyně k pobytu za účelem dočasné ochrany. Důsledek uvedeného rozsudku však dle žalovaného spočíval toliko v tom, že žalobkyni nebylo odňato uvedené pobytové oprávnění již ke dni 2. 1. 2023 (tedy dle citovaného rozhodnutí ze dne 1. 12. 2022), ale zaniklo uplynutím doby platnosti dne 31. 3. 2023. Proto nebylo možno žalobkyni osvědčit, že je držitelkou platného oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, neboť jí takové oprávnění nesvědčí.

18. Soudu je z úřední činnosti znám procesní vývoj ve věci vedené u něj pod sp. zn. 57 A 4/2023. Stejně tak je tento procesní vývoj znám nepochybně i žalobkyni a žalovanému, neboť jsou jedinými účastníky daného řízení. Lze tedy jen zrekapitulovat, že vskutku rozsudkem ze dne 6. 6. 2023, č. j. 57 A 4/2023-116, zrušil Krajský soud v Plzni rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 12. 2022, č. j. OAM-19395-7/ZR-2022, jímž bylo žalobkyni ke dni 2. 1. 2023 odňato oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany proto, že zamlčela skutečnosti podstatné pro spolehlivé zjištění skutkového stavu, mj. fakt, že byla držitelkou víza vydaného Polskem. Následně však byl tento rozsudek krajského soudu zrušen rozsudkem NSS ze dne 30. 11. 2023, č. j. 7 Azs 196/2023-22. Vázán pak právním názorem NSS vysloveným v citovaném rozsudku, rozhodl Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 27. 2. 2024, č. j. 57 A 4/2023-151, tak, že žalobu, kterou se žalobkyně domáhala zrušení výše uvedeného rozhodnutí žalovaného o odnětí pobytového oprávnění za účelem dočasné ochrany, zamítl. Posléze uvedený rozsudek Krajského soudu v Plzni následně nabyl právní moci dne 1. 3. 2024.
19. Žalobkyně pak ke své žalobě předložila usnesení Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 11. 9. 2023, č. j. MV-149135-3/SO-2023, kterým nebylo vyhověno její žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti žalovaného ve věci žádosti o prominutí zmeškání úkonu spojené s žádostí o prodloužení dočasné ochrany a žádosti o vyznačení dočasné ochrany do cestovního dokladu. Z obsahu tohoto usnesení je patrné, že žalobkyně podala dne 11. 4. 2022 žádost o dočasnou ochranu, která jí byla udělena s platností do 31. 3. 2023. Rozhodnutím ze dne 1. 12. 2022, č. j. OAM-19395-7/ZR-2022, jí však byla dočasná ochrana odňata z důvodu zamlčení skutečností podstatných pro spolehlivé zjištění skutkového stavu. Po zrušení tohoto rozhodnutí rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 6. 6. 2023, č. j. 57 A 4/2023-116 a vrácení věci žalovanému došlo usnesením žalovaného ze dne 30. 8. 2023, č. j. OAM-19395/ZR-2022, k zastavení řízení o odnětí dočasné ochrany dle § 66 odst. 2 správního řádu (tedy z důvodu zániku dočasné ochrany pro uplynutí doby její platnosti, pozn. soudu). Žalobkyně podala dne 26. 7. 2023 na pracovišti žalovaného v Karlových Varech shora již citované žádosti, kterým však nebylo vyhověno. Z obsahu odůvodnění citovaného usnesení Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců je možno uzavřít, že se Komise ztotožnila se závěry prezentovanými žalovaným v jeho písemnosti ze dne 1. 8. 2023, č. j. MV-21248-17/OAM-2023.
20. Žalobkyně spatřuje nečinnost žalovaného v tom, že jí nevyznačil oprávnění k pobytu na území ČR za účelem dočasné ochrany do jejího cestovního dokladu, resp. jí neumožnil provést s tím související registraci k žádosti o prodloužení dočasné ochrany.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

21. Soud dospěl k závěru, že ve věci jsou splněny podmínky řízení, neboť podle ustálené judikatury správních soudů (srov. např. rozsudky NSS ze dne 13. 12. 2018, č. j. 7 Azs 391/2017-19, ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 Azs 208/2019-28 a ze dne 18. 6. 2021, č. j. 5 Azs 34/2019-23) je vyznačení vízového štítku do pasu cizince osvědčením. (Ne)vydání takového osvědčení, resp. učinění s tím souvisejícího úkonu (registrace) se lze domáhat právě žalobou na ochranu proti nečinnosti. Žalobkyně, která původně podala ve věci žalobu zásahovou, změnila na výzvu Městského soudu v Praze, k němuž svou žalobu původně směřovala, ze dne 14. 12. 2023, č. j. 9 A 123/2023-32, žalobní petit tak, že nadále usilovala o poskytnutí ochrany před nečinností žalovaného. To Městský soud v Praze akceptoval svým usnesením ze dne 17. 1. 2023, č. j. 9 A 123/2023-41, v němž změnu žalobního petitu akceptoval.
22. Dále soud ověřil, že žalobkyně splnila i specifickou podmínku řízení o žalobě na ochranu před nečinností správního orgánu spočívající ve vyčerpání prostředků, které k ochraně před nečinností správního orgánu nabízí příslušný procesní předpis, jak plyne z § 79 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně se totiž dne 16. 8. 2023 obrátila se žádostí o uplatnění opatření proti nečinnosti ve smyslu § 80 odst. 3 věta druhá správního řádu na správní orgán nadřízený žalovanému, tedy na Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (§ 170a odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, dále též jen: „ZPC“). Jak je shora uvedeno, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců svým usnesením ze dne 11. 9. 2023, č. j. MV-149135-3/SO-2023, žádosti žalobkyně nevyhověla. Lze tedy uzavřít, že žalobkyně bezvýsledně vyčerpala prostředky ochrany před nečinností žalovaného nabízené příslušným procesním předpisem, v daném případě tedy správním řádem.
23. Po věcné stránce však soud dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná.
24. Při tom soud vyšel z následující právní úpravy.
25. Podle § 7b odst. 1 lex Ukrajina ve znění účinném do 31. 12. 2023: „*Nebyla-li dočasná ochrana na úrovni Evropské unie ukončena, pobyt cizince, kterému byla v roce 2022 udělena dočasná ochrana na území České republiky, se ode dne 1. dubna 2023 nebo ode dne následujícího po uplynutí platnosti oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, nastal-li tento okamžik dříve, do dne 30. září 2023 považuje za pobyt za účelem dočasné ochrany, jestliže se cizinec zaregistroval k jejímu prodloužení do 31. března 2023 způsobem podle odstavce 3.*“
26. Dle § 7b odst. 1 lex Ukrajina ve znění účinném ke dni vyhlášení tohoto rozsudku: „*Nebyla-li dočasná ochrana na úrovni Evropské unie ukončena a zároveň bylo Radou Evropské unie rozhodnuto o jejím prodloužení, pobyt cizince, kterému byla v roce 2022 nebo 2023 udělena nebo prodloužena dočasná ochrana na území České republiky, se ode dne 1. dubna 2024 do dne 30. září 2024 považuje za pobyt za účelem dočasné ochrany, jestliže se cizinec zaregistroval k jejímu prodloužení do 15. března 2024 způsobem podle odstavce 3.*“
27. Dle § 7b odst. 3 lex Ukrajina ve znění účinném do 31. 12. 2023: „*K prodloužení dočasné ochrany je cizinec povinen provést registraci prostřednictvím elektronického formuláře, který je zveřejněn na internetových stránkách Ministerstva vnitra (dále jen "registrace"). K jinému postupu se nepřihlíží. Registrace je dokončena zasláním potvrzení o registraci na adresu elektronické pošty, kterou cizinec uvede v registračním formuláři. Potvrzení o registraci obsahuje termín a pracoviště, kam se má cizinec dostavit pro prodloužení dočasné ochrany.*“

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

28. Drobná změna v textaci § 7b odst. 3 lex Ukrajina v jeho znění účinném v době vyhlášení tohoto rozsudku není z hlediska projednávané věci nijak podstatná, a proto soud zde toto znění neuvádí.
29. Jak plyne ze skutkových zjištění soudu rekapitulovaných výše v tomto rozsudku, dostavila se žalobkyně na karlovarské pracoviště žalovaného dne 26. 7. 2023 se žádostí o prominutí zmeškání úkonu spojenou s žádostí o prodloužení dočasné ochrany a současně se žádostí o vyznačení dočasné ochrany do cestovního dokladu. Učinila tak v návaznosti na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 6. 6. 2023, č. j. 57 A 4/2023-116, jímž bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 12. 2022, č. j. OAM-19395-7/ZR-2022, kterým byla žalobkyni ke dni 2. 1. 2023 odňata původně jí udělená dočasná ochrana, a to proto, že zamlčela podstatné skutečnosti pro spolehlivé zjištění skutečného stavu věci, zejména pak to, že byla držitelkou víza vydaného Polskem.
30. V této souvislosti identifikoval soud ze zjištěného skutkového stavu dvě právně významné skutečnosti, které obě znemožňují podané nečinnostní žalobě vyhovět.
31. Předně je z podané chronologie věci patrné, že žalobkyně dne 26. 7. 2023, kdy usilovala o vyznačení prodloužení dočasné ochrany v podobě vízového štítku do svého cestovního pasu, poživatelkou dočasné ochrany nebyla. Jak už soud uvedl výše, rozhoduje o žalobě na ochranu před nečinností správního orgánu na základě skutkového stavu zjištěného ke dni vyhlášení rozsudku dle § 81 odst. 1 s. ř. s. Dnes je již patrné, že žaloba, kterou se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí o odnětí svého oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, byla pravomocně zamítnuta rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 2. 2024, č. j. 57 A 4/2023-151, který nabyl právní moci dne 1. 3. 2024. Žalobkyně tedy pozbyla své oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany ke dni 2. 1. 2023. Dne 26. 7. 2023 tedy dočasnou ochranou již více než půl roku nedisponovala. Právní úprava obsažená v § 7b lex Ukrajina přitom počítá toliko s prodlužováním dočasné ochrany (tedy dočasné ochrany, která v dané době stále existuje, příslušný cizinec je dosud jejím poživitelem, protože dočasná ochrana, která v mezidobí zanikla, nemůže být prodloužena). Žalobkyně však v dané době její poživatelkou nebyla, protože jí dočasná ochrana zanikla již 2. 1. 2023. Žalobkyně tedy nemohla dne 26. 7. 2023 úspěšně usilovat o prodloužení pobytového oprávnění, které již před více než půl rokem zaniklo. Žalovaný tedy nebyl oprávněn vydat žalobkyni osvědčení v podobě vyznačení vízového štítku do jejího cestovního pasu, resp. provést s tím související registraci.
32. Nad rámec tohoto závěru je však nutno konstatovat, že žalobkyně by nemohla být se svou žalobou úspěšná ani tehdy, pokud by nebyl vydán rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 2. 2024, č. j. 57 A 4/2023-151, jímž byla (po kasačním zásahu NSS v podobě rozsudku ze dne 30. 11. 2023, č. j. 7 Azs 196/2023-22) nakonec zamítnuta žaloba proti rozhodnutí o odnětí jejího oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany. Je tomu tak proto, že ať už dané soudní řízení dopadlo jakkoli (tedy ať už by právní osud rozhodnutí, jímž bylo žalobkynino oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany odňato), dne 26. 7. 2023 již žalobkyně každopádně zmeškala hmotněprávní zákonnou lhůtu k provedení elektronické registrace. Ta byla přitom s ohledem na znění relevantní právní úpravy obsažené v § 7b odst. 3 lex Ukrajina nutnou prerekvizitou pro prodloužení dočasné ochrany. Lhůta pro provedení elektronické registrace přitom skončila nejpozději 31. 3. 2023 (viz § 7b odst. 1 lex Ukrajina). Od 1. 4. 2023 již nebylo s ohledem na § 7b odst. 1 lex Ukrajina možno elektronickou registraci provést, a tedy ani těžit z automatického prodloužení platnosti dočasné ochrany *ex lege*. Nehledě na to, že zmeškání lhůty stanovené

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

v § 7b odst. 1 lex Ukrajina skutečně nelze dodatečně zhojit využitím institutu navrácení v předešlý stav podle § 41 správního řádu (nejde tu o procesní lhůtu, o prodloužení dočasné ochrany se dle úpravy obsažené v § 7b lex Ukrajina ani nevedlo správní řízení, ale jednalo se o postup probíhající zcela automaticky *ex lege*, pakliže se příslušný cizinec řádně a včas registroval), žalobkyně se nemohla ani úspěšně dovolávat toho, že původní rozsudek Krajského soudu ze dne 6. 6. 2023, č. j. 57 A 4/2023-116, skutečně – dočasně – zrušil rozhodnutí, jímž jí byla původně udělená dočasná ochrana odňata, takže by se mohlo zdát individuálně nespravedlivým, aby jí nebylo umožněno elektronickou registraci dle § 7b odst. 3 lex Ukrajina provést alespoň *ex post*. Za takové situace, pokud by žalobkyně byla osobou, na kterou by se vztahovalo prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. 3. 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu čl. 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana, by totiž mohla podat žádost o dočasnou ochranu znovu. Jinak řečeno: žalobkyně by nebyla zasažena na svých právech jen proto, že žalovaný vydal (posléze soudem zrušené) rozhodnutí o odnětí dočasné ochrany, ale v mezidobí, než bylo toto potenciálně nezákonné rozhodnutí žalovaného soudcem zrušeno, marně uplynula lhůta k provedení registrace dle § 7b odst. 1 lex Ukrajina. Skutečnost, že žalobkyně novou žádost účinně podat zřejmě z jiných konkrétních hmotněprávních důvodů nemohla, což naznačil žalovaný ve svém sdělení ze dne 1. 8. 2023, však již přesahuje rámec tohoto řízení, takže soud nebude jeho validitu zkoumat.

33. Právní situaci žalobkyně nemění ani v současnosti účinné znění § 7b odst. 1 lex Ukrajina. Jak je patrné z rekapitulace jeho obsahu shora, i podle aktuálního znění je předpokladem možnosti prodloužení dočasné ochrany její držení, resp. provedení elektronické registrace k 15. 3. 2024. Žalobkyně však poživatelkou dočasné ochrany není. Lhůta k provedení elektronické registrace za účelem jejího dalšího prodloužení již také uplynula.

Závěr a náklady řízení

34. Soud tedy v posuzované věci dospěl k závěru, podle něhož v posuzované věci nebyla dána povinnost správních orgánů žalobkyni vyhovět a vydat jí kýžené osvědčení, tj. vyznačení prodloužení dočasné ochrany v podobě vízového štítku do jejího cestovního pasu, resp. provést s tím související registraci. Naopak, vydání takového osvědčení a provedení s ním související registrace by v projednávaném případě odporovalo relevantní právní úpravě. Z toho důvodu soud nečinnostní žalobu výrokem I. tohoto rozsudku zamítl.
35. O náhradě nákladů řízení pak soud rozhodl výrokem II. tohoto rozsudku na základě § 60 odst. 1 s. ř. s. Procesně úspěšný žalovaný, který by podle citovaného ustanovení jinak měl právo na plnou náhradu nákladů řízení po procesně podlehnuvší žalobkyni, je však správním orgánem. Ten podle konstantní judikatury nemá právo na náhradu těch nákladů řízení, které nepřevyšují jeho běžnou úřední činnost. Protože soud neshledal, že by žalovanému vznikly nějaké náklady, které by měly být postupem dle § 60 odst. 1 s. ř. s. nahrazeny, rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 10. dubna 2024

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu